

Beleid sociale veiligheid

Basisschool Meander, Tilburg

Meander
Kindcentrum

Schooljaar 2023-2024

Inhoudsopgave:

<u>Inleiding</u>	<u>Blz. 3</u>
- Wat is sociale veiligheid?	Blz. 3
- Het doel van dit beleid	Blz. 3
- Voorwaarden om het doel te behalen	Blz. 3
<u>Taken en verantwoordelijkheden</u>	<u>Blz. 4</u>
- coördinator sociale veiligheid	Blz. 4
- interne vertrouwenscontactpersoon	Blz. 4
- externe vertrouwenscontactpersoon	Blz. 5
- aandachtsfunctionaris / meldcode	Blz. 5
- Handle with care	Blz. 5
- samenwerking met andere professionals op school	Blz. 5
<u>Preventief beleid</u>	<u>Blz. 6</u>
- Kanjertraining	Blz. 6
- Week Tegen Pesten	Blz. 7
<u>Monitoring</u>	<u>Blz. 8</u>
- Leerlingvragenlijst	Blz. 8
- Sociogram	Blz. 8
- Sociale veiligheidslijst	Blz. 9
- Docentenlijst	Blz. 9
- Oudertevredenheidspeiling	Blz. 10
- RI&E team	Blz. 10
<u>Curatief beleid</u>	<u>Blz. 11</u>
- Leerlingen	Blz. 11
- Het team	Blz. 11
- Ouders	Blz. 11
<u>Pesten & plagen</u>	<u>Blz. 12</u>
- Vormen van pesten	Blz. 12
- Pesten of plagen?	Blz. 12
<u>Bijlagen</u>	<u>Blz. 13</u>
1: Protocol grensoverschrijdend gedrag	Blz. 13
2: Jaarplanning Kanjertraining	Blz. 15
3: Meldcode huiselijk geweld & kindermishandeling	Blz. 18

Inleiding:

Met de invoering van de wet Sociale Veiligheid op School (augustus 2015) hebben scholen een inspanningsverplichting gekregen om een sociaal veilige schoolomgeving te realiseren. Er wordt verwacht dat zij een beleid voeren dat gericht is op de veiligheid van leerlingen, de veiligheidsbeleving van leerlingen jaarlijks monitoren en dat er een coördinator is die het beleid voor tegengaan van pesten coördineert en optreedt als aanspreekpunt.

Wat is sociale veiligheid?

De Onderwijsinspectie formuleert sociale veiligheid als volgt: *“ Een school is veilig als de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dat betekent dat er een veilige en positieve sfeer is op school. Het betekent ook dat de school optreedt tegen pesten, uitschelden, discriminatie, geweld en andere vormen van ongepast gedrag en deze zoveel mogelijk voorkomt.*

De onderwijsinspectie beoordeelt of het veiligheidsbeleid van de school voldoende is en let er daarbij vooral op of een school de veiligheidsbeleving van leerlingen monitort en (als dat nodig is) maatregelen neemt tot verbetering. In de wet is geregeld dat een school de monitoringsgegevens aan de inspectie beschikbaar stelt.

In 2017 heeft stichting Xpect013 (voorheen Xpect Primair), waar basisschool Meander bij aangesloten is, een integrale veiligheidsplan ontwikkeld. Het beleid sociale veiligheid is daar een onderdeel van. Deze is ten alle tijden op te vragen bij het bestuur van Xpect013.

Het doel van dit beleid:

Alle leerlingen horen zich veilig te voelen tijdens hun basisschoolperiode op onze school, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Wij creëren deze veiligheid samen door elkaar te waarderen en te respecteren, door elkaar ruimte te geven en elkaar te vertrouwen. Mocht hun veiligheid toch in het gedrang komen, dan voelen zij zich gehoord en serieus genomen.

Voorwaarden om ons doel te bereiken:

- Bij ons op school werken volgens de principes van Kanjertraining. Deze kent een aantal basisafspraken. Deze afspraken hangen in ieder lokaal en op de centrale plekken. Teamleden, leerlingen en ouders kunnen elkaar aanspreken op deze afspraken als er zich ongewenste situaties voordoen;
- Eén keer per jaar monitort de school de sociale veiligheid onder de leerlingen van de groepen 6, 7 en 8;
- Teamleden herkennen de signalen van pesten en nemen, als pesten optreedt, duidelijk stelling hiertegen;
- Op school hanteren alle teamleden op dezelfde wijze het protocol ‘grensoverschrijdend gedrag’.

Taken en verantwoordelijkheden:

Coördinator Sociale Veiligheid (CSV)

De coördinator sociale veiligheid (CSV) is een inhoudelijk geschoolde professional. Zij/hij coördineert het beleid sociale veiligheid op schoolniveau:

- maakt en handhaaft de beleidsnotitie sociale veiligheid;
- zorgt dat het thema met regelmaat op de agenda staat;
- is het aanspreekpunt van de school voor ouders en leerlingen bij pesten;
- start de monitor op (een van de vier instrumenten om de sociale veiligheid in kaart te brengen);
- bekijkt/analyseert de monitor of wordt geïnformeerd door degene die de analyse maakt;
- trekt conclusies uit de monitor. Indien nodig worden deze besproken met de intern-begeleider/directeur;
- beschikt over kennis en vaardigheden op het gebied van de preventie en aanpak van pesten.

Op basisschool Meander hebben we twee CSV-ers:

- Angela Shiranian: angela.shiranian@xpect013.nl
- Imke van den Berk: imke.vandenberk@xpect013.nl

Interne vertrouwenscontactpersoon (VCP)

De interne vertrouwenspersoon is een inhoudelijke geschoolde professional en neemt jaarlijks deel aan scholings- en netwerkbijeenkomsten. Ouders, leerlingen en professionals hebben het recht op een objectieve gesprekspartner om hun verhaal te doen en advies te vragen. De VCP is het aanspreekpunt voor ouders, leerlingen en medewerkers die klachten hebben over gedragingen en beslissingen van het bevoegd gezag of het personeel, dan wel over het nalaten van gedragingen en het niet nemen van beslissingen door het bevoegd gezag of personeel.

De VCP heeft geen wettelijke geheimhoudingsplicht. Als zij van oordeel is dat de klager zich in een dusdanig ernstige situatie bevindt dat het noodzakelijk is andere personen/instanties op de hoogte te stellen, kan zij besluiten de geheimhouding niet te hanteren. Bij een vermoeden van een zedenmisdrijf is de interne VCP verplicht dit te melden bij het bevoegd gezag. Daarnaast is de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van toepassing. Een VCP zal een klager nooit geheimhouding hoeven te beloven. Zij kan wel duidelijk maken dat zij terughoudend en vertrouwelijk met de informatie om zal gaan.

Op basisschool Meander zijn dat Angela Shiranian, Imke van den Berk en Marion van der Burght. Elk schooljaar stellen zij zich voor in de groepen 1 t/m 8 middels een korte presentatie. Tijdens deze presentatie in de groep wordt er gesproken over (seksuele) weerbaarheid, elkaars grenzen, omgaan met elkaar en hoe de leerlingen hulp kunnen inschakelen als dit nodig is.

E-mailadressen: angela.shiranian@xpect013.nl , imke.vandenberk@xpect013.nl ,
marion.vanderburgh@xpect013.nl

Externe vertrouwenscontactpersoon (EVP)

De externe vertrouwenspersoon is onafhankelijk, de gesprekken met deze persoon zijn strikt vertrouwelijk. De rol van externe vertrouwenspersoon is belegd bij een persoon niet werkzaam binnen de stichting. Stichting Xpect013 werkt samen met Vertrouwenswerk. Bij Xpect013 zijn er twee vertrouwenspersonen aangesteld: Lisa Oerlemans en Aad Schoenmakers. Zij zijn telefonisch bereikbaar op de volgende telefoonnummers:

Lisa Oerlemans: 06 – 81 57 59 00

Aad Schoenmakers: 06 – 46 05 29 01

Aandachtsfunctionaris / meldcode

Sinds 1 juli 2013 zijn professionals verplicht de meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. Een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Stichting Xpect013 heeft een meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, zie bijlage 3. De scholen van Xpect013 bepalen zelf door welke persoon de meldcode wordt gewaarborgd. Meestal is de naam van deze taak/rol aandachtsfunctionaris. Bij Xpect013 wordt deze naam niet gebruikt. Deze taak is bij de scholen van Xpect013 ondergebracht bij de vertrouwenscontactpersoon (VCP) of de intern begeleider (IB-er).

De contactgegevens van de VCP staan vermeld op bladzijde 4, onder het kopje VCP. De contactgegevens van onze interne begeleiders zijn:

Juliette Vlamings (groep 1 t/m 4): juliette.vlamings@xpect013.nl

Meike van Riel (groep 5 t/m 8): meike.vanriel@xpect013.nl

Handle with care

Handle with care is een samenwerking tussen politie, scholen en leerplicht. Door deze samenwerking is er, binnen 24 uur na ernstig huiselijk geweld, steun op school voor het kind. Het doel is om op korte en lange termijn effecten van huiselijk geweld tegen te gaan. Handle with care richt zich op snelle sociale steun op school. Dit betekent dat het kind de dag na het incident al steun krijgt. School is voor veel kinderen een veilige plek en leerkrachten zijn goed in staat gepaste steun te bieden (en beschouwen dat ook als hun taak), maar dan moeten scholen wel weten wat er thuis speelt.

Samenwerking met andere professionals op school

Een goede samenwerking met externe partners vinden wij essentieel. Daarom onderhouden we contacten met jeugdzorg, maatschappelijk werk, politie, GGD en andere organisaties. We werken met hen samen in het extern zorgteamoverleg dat tenminste 4x per jaar wordt gehouden. In het kader van adequate hulp en zorg vinden we het ook belangrijk dat de routing voor sociale voorzieningen goed op orde is. De sociaal maatschappelijk werker (SMW) en de intern begeleider dragen zorg voor het goed op orde houden van deze gegevens.

Preventief beleid:

Op basisschool Meander werken wij aan een veilige schoolomgeving voor alle leerlingen. Dit doen wij onder andere door 'Kanjertraining' preventief in te zetten.

Kanjertraining:

Kanjertraining gaat over het bevorderen van onderling vertrouwen in groepen. Vertrouwen is de basis voor het creëren van rust in de klas, het stimuleren van sociale veiligheid en een prettig schoolklimaat. Vertrouwen is dan ook één van de kernwoorden van de Kanjertraining. Andere kernwoorden zijn: rust, wederzijds respect, sociale redzaamheid, ouderbetrokkenheid, burgerschap, gezond gedrag en duurzaamheid.

Er staan vijf basisregels centraal die het gewenst gedrag versterken:

- We vertrouwen elkaar;
- We helpen elkaar;
- We werken samen;
- We hebben plezier;
- We doen mee.

In elke groep vormen deze vijf afspraken de basis voor de groepsafspraken. De posters hangen in elke groep en op de centrale plekken. Teamleden, leerlingen en ouders spreken hierdoor dezelfde taal naar alle kinderen van Meander.

Daarnaast zetten wij Kanjertraining preventief in gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Deze methode heeft een doorgaande lijn voor groep 1 t/m 8, waarin verschillende onderwerpen aan bod komen. Zie bijlage 2 voor de jaarplanning.

Wanneer een leerling negatief gedrag vertoont, dan gaat de leerkracht het gesprek aan met de leerling. Dit gaat als volgt:

In ons protocol grensoverschrijdend gedrag is dit stap 1. Bij herhaling van deze gedragingen vindt er een gesprek plaats met ouders. Mogelijk zit hier de intern begeleider of directie bij. Voor het volledige protocol verwijzen wij naar bijlage 1.

* Een sanctie is altijd maatwerk en afhankelijk van het incident.

Week Tegen Pesten:

Elk schooljaar staan wij stil bij de 'Week Tegen Pesten'. We geven extra lessen rondom dit onderwerp en bespreken de rollen die in een peestsituatie aan bod komen. Tijdens de 'Week Tegen Pesten' staat er een motto centraal. Zo is het motto van schooljaar 2023-2024: "Goed voor elkaar!"

Monitoring:

Voor de monitoring maken wij gebruik van verschillende instrumenten. Deze instrumenten maken allen onderdeel uit van het KanVas, Kanjer Volg- en Adviesstelsel.

Leerlingvragenlijst:

Deze lijst meet hoe leerlingen hun eigen sociaal functioneren in de klas ervaren. Er wordt onderscheid gemaakt in externaliserend, internaliserend en pro-sociaal gedrag. Daarnaast worden intenties voor negatief gedrag gemeten. De vragenlijst geeft heldere aanwijzingen in welke richting het gedrag van een leerling zich lijkt te ontwikkelen. Aan de uitslagen zijn adviezen gekoppeld. Deze worden weergegeven op het niveau van de leerkracht (aandachtspunten voor leerkrachtgedrag en leerkrachttaal), op het niveau van de klas (o.a. groepsoefeningen ter bevordering van de veiligheid) en op het niveau van individuele leerlingen.

Doelgroep:

De leerlingvragenlijst kan worden ingevuld door leerlingen vanaf groep 5 (regulier basisonderwijs). Op basisschool Meander wordt dit ook vanaf groep 5 ingevuld.

Tijd:

De leerlingvragenlijst wordt 2x per schooljaar ingevuld, in het najaar (rond oktober) en in het voorjaar (rond maart).

Sociogram:

Het sociogram heeft als doel om inzicht te krijgen in onderlinge relaties van leerlingen. De leerkrachten kunnen zien hoe leerlingen ervaren worden binnen de groep en hoe zij klasgenoten ervaren. Ook kunnen zij zien welke leerlingen positieve, neutrale en negatieve relaties met elkaar hebben. Er zijn twee versies: op basis van cijfers en op basis van smileys. Aan de leerling wordt gevraagd de klasgenoten een smiley toe te kennen op het gebied van omgang met elkaar. De vraag die gesteld wordt in de middenbouw is 'Hoe graag speel jij met dit kind?'. In de bovenbouw worden er twee vragen gesteld: 'Hoe graag ga jij om met deze klasgenoot?' en 'Welke smiley kiest deze klasgenoot voor jou, denk je?'. Voor de bovenbouw kan met deze aanvullende vraag in beeld worden gebracht hoe leerlingen hun eigen status in de klas inschatten. Leerlingen die hun eigen status overschatten of onderschatten, oftewel leerling met een minder realistisch zelfbeeld, lopen het risico sociaal minder goed te functioneren.

Doelgroep:

Het sociogram op basis van cijfers is te gebruiken vanaf groep 5 en op basis van smileys vanaf groep 4. Wij hanteren vanaf groep 4 de versie op basis van smileys. De groepen 4 en 5 vullen de onderbouw/middenbouw versie in, de groepen 6 t/m 8 de middenbouw/bovenbouw versie.

Tijd:

De sociogram wordt 2x per schooljaar ingevuld, in het najaar (rond oktober) en in het voorjaar (rond maart).

Sociale veiligheidslijst:

Stichting Kanjertraining heeft in overleg met de Onderwijsinspectie de “Vragenlijst Sociale Veiligheid van Stichting Kanjertraining (SVSK)” ontwikkeld voor het primair onderwijs. De volgende aspecten worden gemeten:

- Het vóórkomen van incidenten op school. Dit is de aantasting van sociale veiligheid (pesten etc.), psychische veiligheid (bedreigen etc.) en fysieke veiligheid (schoppen etc.);
- Veiligheidsbeleving van leerlingen (Ik voel me veilig op school/op het plein etc.);
- Welbevinden van leerlingen (Hoe prettig voel je je tussen je klasgenoten?);
- Angst voor incidenten;
- Klas ziet problemen;
- Leerkracht treedt op.

De onderste drie onderdelen zijn niet door de Wet ingegeven, maar door Stichting Kanjertraining zelf toegevoegd. Een school signaleert hiermee in hoeverre leerlingen vinden dat er incidenten vóórkomen in de klas, in hoeverre de leerkracht adequaat optreedt tegen incidenten en in hoeverre angst een rol speelt. In onveilige klassen kan angst soms bepalender zijn voor de veiligheidsbeleving dan de daadwerkelijke incidenten. De school kan deze informatie gebruiken als aanknopingspunten voor de verbetering van het veiligheidsbeleid.

Aan de uitslagen zijn door Stichting Kanjertraining adviezen gekoppeld. Deze worden weergegeven op het niveau van de school (beleid, ouders aanspreken, welk voorbeeld geeft het team?), op het niveau van de klas (groepsoefeningen ter bevordering van de veiligheid) en op het niveau van individuele leerlingen.

Doelgroep:

De Sociale Veiligheidslijst is te gebruiken vanaf groep 5 van het regulier basisonderwijs. Op basisschool Meander nemen wij deze lijst af vanaf groep 6.

Tijd:

Deze lijst wordt één keer per jaar afgenomen, in het voorjaar (rond maart/april).

Docentvragenlijst:

De Docentvragenlijst geeft een overzicht van hoe de leerkracht het gedrag van de leerlingen ervaart. Het gaat dus niet om het feitelijke gedrag van de leerling, maar om de mening/visie van de leerkracht hierop. De lijst is een zeer grove maat die uitsluitend als signalering dient; er wordt snel in kaart gebracht welke leerlingen opvallend gedrag vertonen. Meerdere leerkrachten kunnen een oordeel geven over een klas of over een specifieke leerling. Iedere

leerkracht dient de docentvragenlijst individueel in te vullen. Op basisschool Meander vullen alle leerkrachten die voor de klas staan deze lijst 2x per jaar in, in het najaar en in het voorjaar.

Nadat alle vragenlijsten zijn ingevuld, worden de resultaten geanalyseerd tijdens een vergadering of studiemoment. Dit vindt per bouw plaats (onderbouw, middenbouw en bovenbouw). Er wordt een plan van aanpak geschreven voor de groep. Hierin staat kort en bondig beschreven welke interventies er uitgezet wordt voor de (clusters) leerlingen.

Oudertevredenheidspeiling:

De oudertevredenheidspeiling wordt één keer per schooljaar uitgezet onder alle ouders. De directie en intern begeleider kijken naar de resultaten van de onderdelen die betrekking hebben op de sociale veiligheid van de leerlingen en deelt dit met het team. Afhankelijk van de resultaten, worden er interventies uitgezet.

RI&E team:

De RI&E (risico-inventarisatie en evaluatie) wordt één keer per schooljaar uitgezet onder alle personeelsleden. In de RI&E worden alle arbeidsrisico's binnen het bedrijf of organisatie in kaart gebracht. Vervolgens wordt er een plan van aanpak gemaakt voor het beheersen van de risico's. Het doel van de RI&E is om gezondheidsklachten en ongevallen te voorkomen. Dit is in belang voor het bedrijf en de medewerkers. Het leidt namelijk niet alleen tot minder ziekteverzuim, maar bevordert ook het werkplezier en de productiviteit.

Curatief beleid:

Grensoverschrijdend gedrag komt op iedere school voor, dus ook op onze school. Er zijn verschillende maatregelen en activiteiten die als interventie ingezet kunnen worden indien blijkt dat dit nodig is vanuit bijvoorbeeld de monitoring. De interventies kunnen gericht zijn op leerlingen, het team of ouders.

Leerlingen:

- Gesprek tussen betrokken leerling(en), ouder(s), directie en/of intern begeleider en de groepsleerkracht. Het gesprek wordt gevoerd volgens de principes van de Kanjertraining. Het (herhaaldelijk) grensoverschrijdend gedrag bepaalt in welke stap de leerling zit van het stappenplan. Zie hiervoor bijlage 1.
- Groepsgesprek. Je gaat met de groep in gesprek over hetgeen wat je gezien of gehoord hebt en vraagt om uitleg. Dit kan zijn naar aanleiding van een conflict, maar ook naar aanleiding van resultaten van de monitoring.
- Training/Workshop. In een groep waar sprake is van een aanhoudende problematiek kan er eventueel een training of workshop ingezet worden. Hiervoor kunnen we als school passende externe hulp inschakelen.

Het team:

- Leerkrachtgesprek: Naar aanleiding van de uitkomsten van de monitoring kan er een gesprek plaatsvinden tussen de leerkracht en de intern begeleider en/of Kanjercoördinator.
- Training/Workshop. Basisschool Meander is een gecertificeerd Kanjerschool. Er is een traject van 4 jaar gevolgd, waarbij het overgrote deel van het team alle licenties behaald heeft. Enkele leerkrachten zijn nog in training om licentie B en/of C te halen. Elk schooljaar staan er twee studiemomenten in het teken van het pedagogisch klimaat en de veiligheid op school. Deze studiemomenten vinden plaats na de monitoring.

Ouders:

- Oudergesprek: Ouders van gepeste leerlingen of leerlingen die pesten worden op gesprek gevraagd om te informeren over de pestsituatie(s) en over de manieren waarop wij hier als school mee omgaan. Eventueel wordt er een verwijzing gemaakt naar externe deskundige hulp als blijkt dat het gepest worden of zelf pesten vooral voort lijkt te komen uit een gebrek aan weerbaarheid, inlevingsvermogen en sociale vaardigheden.

Pesten & plagen:

In dit hoofdstuk beschrijven wij kort wat wij onder pesten verstaan. Ook worden de verschillen benoemd tussen pesten en plagen.

Vormen van pesten:

Pesten kan op veel verschillende manieren gebeuren. De meest voorkomende vormen van pesten zijn (<https://www.stoppestennu.nl/>):

- Verbaal pesten (= met woorden): schelden, narroepen, imiteren, belachelijk maken of uitlachen, bedreigen;
- Fysiek pesten (= lichamelijk): spugen, schoppen, slaan of knijpen;
- Materiaal pesten: spullen stukmaken, afpakken of verstopten;
- Relatieve pesten: iemand buitensluiten, over iemand roddelen of geruchten verspreiden;

Met de komst van sociale media heb je ook een vijfde vorm, namelijk digitaal pesten. Bovenstaande vormen worden dan via de digitale kanalen uitgevoerd. Denk hier bijvoorbeeld aan het ongevraagd verspreiden van foto's/filmpjes, iemand hacken of blokkeren, haatprofielen aanmaken, et cetera.

Pesten of plagen?

Regelmatig worden de termen pesten en plagen door elkaar gehaald en wat de één als pesten ervaart, kan de ander als plagen ervaren. Wij gaan uit van de beleving van de leerling en nemen elke signaal dan ook serieus. Daarnaast nemen wij onderstaande verschillen hierin mee:

Plagen	Pesten
Gebeurt af en toe	Gebeurt structureel
Kortdurend	Herhaaldelijk
Door en naar verschillende personen	Vaak dezelfde die pest / gepest wordt
Beide partijen hebben plezier	Gaat ten koste van de sfeer
Gelijkwaardigheid	Machtsverhouding / ongelijke strijd

Dit bepaalt mede de interventies die daarna gedaan worden. Deze kunnen gericht zijn op de gepeste leerling, op de pester of op een hele groep.

Bijlagen:

1: Protocol grensoverschrijdend gedrag

Protocol "Grensoverschrijdend gedrag"	
Schoolregels Meander (Kanjertaining, 2022):	
Stap 1: Gedrag beslisboom grensoverschrijdend gedrag categorie 1	<ol style="list-style-type: none">1. Mededeling leerkracht aan leerling over gedrag. (Er is geen gesprek nodig)2. Verslaglegging ParnasSys categorie 1
Stap 2.a: Gedrag beslisboom grensoverschrijdend gedrag categorie 1	<ol style="list-style-type: none">1. Gesprek leerkracht + kind2. Ouders worden dezelfde dag telefonisch op de hoogte gebracht.3. Verslaglegging ParnasSys categorie 1
Stap 2.b : Gedrag beslisboom grensoverschrijdend gedrag categorie 1	<ol style="list-style-type: none">1. Gesprek leerkracht + kind+ ouder(s)2. Directie en IB worden geïnformeerd.3. Verslaglegging ParnasSys categorie 1 + handtekening ouders, leerling en school.
Stap 3: Gedrag beslisboom grensoverschrijdend gedrag categorie 2	<ol style="list-style-type: none">1. Gesprek met ouders + leerkracht + indien nodig IB2. Ouders komen dezelfde dag nog op gesprek op school.3. Verslaglegging ParnasSys categorie 2 + handtekening ouders, leerling en school
Stap 4: Gedrag beslisboom grensoverschrijdend gedrag categorie 3 (1x)	<ol style="list-style-type: none">1. Gesprek met ouders + leerkracht + IB + directie2. Tijdelijke verwijdering uit de groep van één dag naar een andere groep3. Verslaglegging ParnasSys categorie 3 + handtekening ouders, leerling en school
Stap 5: Gedrag beslisboom grensoverschrijdend gedrag categorie 3 (vanaf 2x)	<ol style="list-style-type: none">1. Gesprek met ouders + leerkracht + IB + directie2. Tijdelijke schorsing buiten de school3. Bij herhaling van dit gedrag kan de schorsing voor meerdere dagen zijn, maximaal 5 dagen. Indien het gedrag structureel blijft en er is geen sprake van verbetering kan er eventueel een verwijderingsprocedure worden opgestart.4. Verslaglegging ParnasSys categorie 3 + handtekening ouders, leerling en school

- ✚ Er zijn altijd uitzonderingen, hiervoor ga je in gesprek met het tandem. Blijf daarom goed met elkaar in gesprek over situaties en gedrag. Durf te vragen!
- ✚ Notitie ParnasSys komt onder tabblad 'gedrag'.

Stappenplan grensoverschrijdend gedrag

Bij elk type gedrag is er een actie van de groepsleerkracht gewenst. De leerkracht houdt regie over de situatie en de te nemen stappen. We gaan er vanuit dat iedere leerkracht vanuit de kanjerhouding handelt.

Vanuit zijn of haar professionaliteit gaat de leerkracht de dialoog aan met collega's, ouders en kind.

Type gedrag per fase	Acties
<ul style="list-style-type: none"> - Ongepast taalgebruik, bijvoorbeeld door te schelden. - Zonder respect praten tegen/over een volwassene. - Liegen over of verzwijgen van informatie. - Clownesk gedrag (negatieve rode pet) - Een ander uitlachen/beledigen om bijvoorbeeld geaardheid. - Een ander buitensluiten. - Opzettelijk schoppen of slaan 	<p>Stap 1: spreek kind aan via Kanjertaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Benoem wat je ziet (Ik zie dat je zit te wiebelen op je stoel). • Vertel wat het met je doet (Ik vind dat heel vervelend, het stoort mij bij mijn les) • Vraag je of dat de bedoeling is (Is het jouw bedoeling mij te storen bij de les?) • Bij ja volgt een sanctie (Dit kan en mag niet de bedoeling van een leerling zijn) • Bij nee benoem je het gewenste gedrag (Ik wil dat je ophoudt met ... , doe ...benoem dan concreet gedrag) <p>Stap 2: na herhaling van gedragingen volg de stap bij oranje. Advies: kijk op KANVAS onder het hoofdstuk conflictbeheersing en <u>mediatie</u></p>
<ul style="list-style-type: none"> - Herhaaldelijk ongepast taalgebruik/brutaal zijn - Fysieke of verbale agressie richting een kind - Weigeren om schoolwerk te maken. - Pesten of discriminatie - Agressie via sociale media/digitale middelen op school. - Een ander opzettelijk (via sociale media) buitensluiten. - Vechten. - Uitdagen van kinderen/volwassenen tot een van deze boven gegeven gedragingen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ouders dezelfde dag telefonisch inlichten (2A) en/of een afspraak maken (2B) voor een gesprek met kind en ouders. Dit gesprek is altijd na schooltijd. In gesprek spreek je af: het reguleren van emoties, gevolgen van gedrag, bewustwording en afspraken maken over de aanpak van het probleem en hoe we toewerken naar gewenst gedrag. • Z.s.m. na het incident volgt een passende consequentie op het gedrag. (Dat kan zijn nablijven, een time-out in een andere groep). Dit is altijd maatwerk en afhankelijk van het incident en de leeftijd van het kind. • Inlichten van intern begeleider en eventueel gedragspecialist/CSN (3). • Incidenten en afspraken noteren in notitie 'gedrag' in <u>Expasys</u>. Alleen de afspraken worden gemaïld naar ouders. • Is er sprake van pesten dan wordt altijd het pestprotocol in gang gezet.
<ul style="list-style-type: none"> - Fysieke of verbale agressie richting een volwassene - Structureel bedreigen(seksueel) / intimideren van leerlingen of volwassenen - Opzettelijk vandalisme / stelen - Weglopen uit klas, school of schoolplein. - Veiligheid van anderen in gevaar brengen. - Provoceren van kinderen/volwassenen - Seksuele handelingen uitvoeren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Direct ouders telefonisch inlichten en op dezelfde dag een afpraak maken voor een gesprek met kind en ouders. • Een leerling is die dag of de volgende dag niet meer welkom in de klas. Hij/zij werkt in een andere klas. Dit is geen interne schorsing. (4) • Bij weigering wordt de leerling opgehaald en gaat naar huis. Het gemiste werk van die dag en eventuele volgende dagen wordt mee naar huis gegeven. • Incidenten en afspraken noteren in notitie 'gedrag' in <u>Expasys</u>. Alleen de afspraken worden gemaïld naar ouders. • Intern begeleider/CSN/consulent is nauw betrokken. • Eventuele materiële schade wordt vergoed door de ouders. • In het geval van een externe schorsing is er altijd eerst een gesprek met de directeur. Bij meer dan één dag schorsing wordt de onderwijsinspectie ingelicht. Het team wordt dan door de directeur geïnformeerd (5).
<p>We gaan er van uit dat ouders achter onze pedagogische visie staan.</p> <p><u>Er is geen excuus voor wangedrag, iedere situatie vraagt om maatwerk</u></p>	

2: Jaarplanning 2023-2024 Kanjertraining:

Materiaal:

Groepen 1-2:	Max en het dorpje
Groepen 3:	Max en de vogel
Groep 4:	Max en de klas
Groep 5:	Max en de zwerver
Groep 5/6:	Werkboek deel 1
Groep 6:	Werkboek deel 1
Groep 7:	Werkboek deel 2
Groep 7/8:	Werkboek deel 2
Groep 8:	Werkboek deel 3

Adviesplanning:

Week 1	Startweek
Tot aan de kerst	Hoofdstuk 1, 2, 3 en 4
Tot de voorjaarsvakantie	Hoofdstuk 5, 6, 7 en 8
Tot de meivakantie	Hoofdstuk 9, 10, 11 en 12
Tot de zomervakantie	Hoofdstuk 13, 14, 15 en 16

Voor de volledige adviesplanning gaat men naar <https://kanvas.kanjertraining.nl/materiaal/2>
Daar klik je vervolgens op het tabblad adviesplanningen. De adviesplanning onderbouw is voor de groepen 1-2 en 3-4 en de adviesplanning bovenbouw is voor de groepen 5-6 en 7-8.

3: Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

**MELDCODE HUISELJK GEWELD
EN KINDERMISHANDELING**

1

Signalen in kaart brengen

2

Overleg met de gedragswetenschapper

3

Gesprek met de cliënt

4

Wegen

5

Beslissen

a. Is er vermoeden van geweld?
 b. Is er acute of structurele onveiligheid?
 c. Kan je hulp organiseren?
 d. Is er acceptatie van hulp?
 e. Is het veiliger?

→

Melden bij Veilig Thuis en hulpverleners

DOORLOOP DE STAPPEN AAN DE HAND VAN HET AFWEGINGSKADER VOOR PEDAGOGEN, PSYCHOLOGEN, (PSYCHO)THERAPEUTEN, SOCIAAL WERKERS EN JEUGD- EN GEZINSPROFESSIONALS. HET AFWEGINGSKADER VIND JE OP RIJKSOVERHEID.NL, TOOLKIT MELDCODE

DE MELDCODE KAN NA ELKE STAP AFGESLOTEN WORDEN. LEG DIT ALTIJD MET ONDERBOUWING VAST IN HET DOSSIER.

De meldcode sprekt vaak van geweld in afkomstelijk taalgebruik. Dit is een vertaling van geweld van partners in een relatie met geweld naar kindermishandeling, seksueel geweld en intimidatie het goed.

UITLEG HUISELJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Huiselijk geweld

(Brengen mee) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij ander geweld wordt versaan: de fysieke, seksuele of psychische aanpak van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daarvoor ook begrepen oudermishandeling en eegereiseerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex) partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten.

Belangrijk: de combinatie kinderen en huiselijk geweld betekent altijd kindermishandeling.

Vormen van huiselijk geweld

- **Lichamelijk geweld:** slaan, schoppen, door elkaar schudden
- **Psychische mishandeling:** vernederen, schelden
- **Verwaarlozing**
- **Sexueel misbruik:** verkrachting binnen relatie en seksuele kindermishandeling
- **Schending van rechten:** bijvoorbeeld beperking van bewegingsvrijheid/kinderen
- **Financiële uitbuiting**
- **Belaging:** stalking
- **Ergelateerd geweld:** geestelijk of lichamelijk geweld in reactie op een (dreiging van) schending van de (familie) en huwelijksdwang
- **Kinderen als getuigen:** blootstelling aan partnergeweld
- **Kindermishandeling**
- **Ouderwettigheid:** vaak een gevolg van overbelaste mantelzorg t.o. ontsproode zorg
- **Ouderwettigheid:** een (ploeg)ind mishantcoit de (pleeg)ouder

Kindermishandeling

Iedere vorm van een minderjarige bedreigende of geweldige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdraagt, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eegereiseerd geweld en vrouwelijke genitale vernieling.

Vormen van kindermishandeling

- De definitie omvat verschillende vormen van kindermishandeling. Het gaat daarbij meestal om een combinatie van onderstaande vormen:
- **Geweld:** lichamelijk, emotioneel
 - **Verwaarlozing:** prenatal, lichamelijk, emotioneel, onthouden van onderwijs en pedagogische verwaarlozing
 - **Sexueel misbruik:** bijvoorbeeld seksueel getinte handelingen die onder dwang plaatsvinden
 - **Getuige zijn van Huiselijk Geweld**
 - **Munchausen by Proxy/Pediatric Condition fabrication**
 - **Exploitatie:** kinderarbeid, prostitutie, pornografie
 - **Schending van recht op zelfbeschikking:** vrouwelijke genitale vernieling, eegereiseerd geweld, gedwongen uithuwelijken, indoctrinatie
- Ongeloven baby's kunnen ook slachtoffer zijn van kindermishandeling. Onder 'ouders' vallen ook stiefouders, adoptieouders, pleegouders of partner van een van de ouders. Kinderen in 'soortgelijke positie' zijn mensen van wie het kind ook afhankelijk is voor aandacht, bescherming en verzorging. Bijvoorbeeld buien, vrienden of kennissen, 'over' of 'zus', de leerkracht of opvoeder.

Belangrijke telefoonnummers en informatie

- Politie**
112 algemeen alarmnummer bij acute nood (gratis)
0900 2844... getuige sprak (loos, gesprekstroom)
- Veilig Thuis**
0800 2000... landelijk telefoonnummer (gratis)
017 751089... voor professionals
Mantelhuizen van Sterk Huis
013 5433073
- CFI (Crisis Interventie team)**
0800 - 8073
www.veiligthuis.nl
www.sterkhuis.nl
www.rijksoverheid.nl
www.rijksoverheid.nl
www.200.nl
www.200.nl
- www.kinderparticipatie.nl**
- Informatie over werkwijze en procedures van Sterk Huis vind je in het handboek Sterk Huis op intranet.

Collectie
Dit is een uitgave van Sterk Huis in samenwerking met Veilig Thuis, Midden-Brabant.
Grafisch ontwerp: Studio Martijn Homan
jaar van uitgave: november 2018

Bij alle stappen van de meldcode geldt dat de hulpverlener van Sterk Huis acties uitvoert in overleg in afstemming met de gedragswetenschapper.

STAPPENPLAN MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

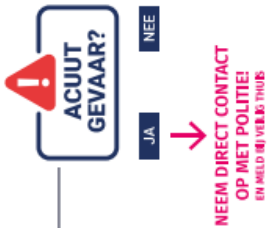
1

Signalen in kaart brengen

Signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling (geweld in afhankelijkheidsrelaties)

2

Overleg met de gedragswetenschapper

3

Gesprek met de cliënt

GEEN GESPREK met cliënt, ouder(s) en/of kind als acute veiligheid van cliënt, ouder(s), kind of jezelf in het geding is. Maak melding bij Veilig Thuis.

GESPREK met cliënt, ouder(s) en/of kind

- Leg direct gesprek uit.
- Beschrijf feiten en waarnemingen.
- Hoort u toe reageren.
- Begrijp waar je bang voor bent als de situatie.
- Kijk naar reactie, interpreter daarna.
- Stel verduidelijkingsvragen.
- Wat gesprek samen. Is de bondschap aangekomen?

4

Wegen

5

Bestissen

TOELICHTING

Stap 1

Dee de kindcheck op www.kindcheck.nl. In kaart brengen bijdragen beschrijf wat je ziet en hoort. Het is belangrijk om te weten wat er gebeurt in de relatie met de risicofactoren in kaart wat er goed gaat in relatie tot de zorgen.

Belangrijk weet voorlichting: Het zien van signalen heeft nog niet te betekenen dat er ook werkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling. Het kan ook een mededeling op een acute overvloedige situatie. **Neem dan direct contact op met de politie, nog voor stap 2.**

Stap 2

Overleg altijd in overleg met de gedragswetenschapper. Samen met de gedragswetenschapper maak je een analyse aan de hand van de verzamelde informatie.

1. Waar zijn we bang voor op het moment dat de situatie blijft zoals deze is? **nog geen (direct)heid met en welke vragen moeten dan gesteld worden aan de cliënt?** **Vraag daarnaast advies bij Veilig Thuis.**

Stap 3

Prak met de cliënt of ouder(s) en/of kind om te zorgen te delen en verdere informatie te verzamelen. Indien wettelijk vraag je veiligheid aan te sluiten bij dit gesprek vanuit partnerschap en gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Bereid je goed voor en gaert met de cliënt de situatie te bespreken. **Wanneer de cliënt die zorg ertient kun je de cliënt nodigen of toe leiden naar hulp.**

Stap 4

Signalen, advies en gesprek samen geven je veel informatie. Het gaat niet om de informatie te bepalen hoe ernstig de situatie is en wat er precies aan de hand is. Samen met de gedragswetenschapper maak je de wegging of er voldoende of emotionele veiligheid is.

Doe weeg je of er sprake is van structurele onveiligheid.

Stap 5

Het gaat om de bescherming van cliënt, ouder(s) en/of kind. Aan de hand van de verzamelde informatie bevestig je de veiligheid van de relatie. Het is belangrijk om te weten wat er gebeurt in de relatie met de risicofactoren in kaart wat er goed gaat in relatie tot de zorgen.

Belangrijk weet voorlichting: Het zien van signalen heeft nog niet te betekenen dat er ook werkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling. Het kan ook een mededeling op een acute overvloedige situatie. **Neem dan direct contact op met de politie, nog voor stap 2.**

TIPS

- Bij dreiging van **segregatoers geweld** consult: vragen voordat je handelt.
- **Objectief beschrijven**
Scrip! Bijvoorbeeld: "Snel zie uit, heeft walen onder ogen" of "Ik heb hem in zijn gezicht in plaats van 'Snel uit er lecht uit'".
- **Eigen deskundigheid staat voorop**
Ga altijd uit van jouw eigen deskundigheid. Vertrouw op je kennis, ervaring en intuïtie en neem je gevoel over de situatie serieus.
- **doelwit en realisatie van risicofactoren instrument**
(toelichting op de LUK of Verwij Zinnen)

- Toetsen van cliënt, ouder(s) en/of kind voor het vertrekken van gegevens is altijd bij iedere overleg.
- Toetsen van de relatie met de cliënt, ouder(s) en/of kind voor het vertrekken van gegevens is altijd bij iedere overleg.
- **aanpak** wordt voorgelicht, daarnaast is toestemming bij midden echt gegeven, maar niet noodzakelijk.
- **Veilig thuis** aan te sluiten bij een gesprek met ouders/informanten ouders. Dit kan helpen om een grens te stellen en zorgen gezamenlijk te delen.

Beleef hoe je te gesprek introduceert.

- Vertel het doel van het gesprek.
- Zorg dat je je zorg helder en concreet kunt uitleggen.
- Spreek vanuit jezelf (ik, dank, ik zo), maak de cliënt of ouder(s) gevoelens en gevoelens van de cliënt of ouder(s) te horen.
- **Let op de reactie van de ouders en gaer eventuele emoties de ruimte.**

Let erop dat je zo objectief mogelijk beschrijft wat je hebt gezien en gehoord.

- Bereid het gesprek met cliënt, ouder(s) en/of kind goed voor.
- Leg uit wat Veilig Thuis is en doet.
- Houd in MB: Verwij Zinnen risicoanalyse.

Veilig Thuis 0800 2000
POLITIE 112 bij acute onveiligheid
0900 8844 in andere gevallen